Monte, Lambertus de: Copulata super octo libros Physicorum Aristotelis iuxta doctrinam doctoris Thomae de Aquino
Cologne: Heinrich Quentell, 8 Sept. 1498 Seite 33

natur talis spēs in maximo. silr dōm est de mīmo Datur igit maximū ⁊ mīmū intrinsece in potētijs actiuis. sicut pt dari maxim pōdus qd̄ sortes pt portare ⁊ nō amplius ¶ Tercio pꝫ idē in q̄litatis dispōnibꝫ. qꝛ ē dare maximā raritatē in igne naturalr disposito. silr in aq̄ ⁊ in aere. qꝛ vi demus ꝙ si aq̄ multū rarefiat resoluit in aerē. et si aer multū rarefiat resoluit in ignē. silr ē dare summā velocitatē in motu diurno. Et cā oīm dictoꝝ ē ista. qꝛ nature reꝝ sunt determiate ſꝫ sua pn͡a. ſꝫ ex determiatōe pncipioꝝ sumit determiatio in eē q̄ntitatio ad dimēsiōes q̄ntitatiuas Silr determiatio ad posse q̄ntū ad q̄litates actias ⁊ passiuas. ⁊ ad opari q̄ntū ad q̄litatiuas dispōes. q̄ sꝫ pncipiū operandi

Ar. Minima caro est aliqd̄ ꝯtinuū. ḡ diuidit in infinitū ¶ Dōm ꝙ mīma caro pt accipi dupliciter ex pte q̄ntitatis. vno modo capiēdo q̄ntitatē carnis mathematice siue logice. i. sine ordine ad corpus phisicū in q̄ est tal q̄ntitas. ⁊ sic q̄libet q̄ntitas pt diuidi in infinitū. ⁊ sic non dat mīma caro ꝯsiderādo s. in ipa absolutā q̄ntitatē. Alio mō capit q̄ntitas phisice. i. ſm habitudinē ad aliquā spēm rei naturalis vel ad aliqd̄ corpus phisicū. ⁊ sic loquēdo de q̄ntitate carnis ſm spēm carnis nō pt q̄ntitas carnis diuidi in infinitū. sed est dabil mīma caro. et h̄ est qd̄ dt Arꝫ. in textu. qꝛ si mīma caro diuideret nō maneret caro. ſꝫ resolueret in continēs. ita ꝙ caro nō teneret illam naturam phisicam quam prius habuit.

Ar. In spē hūana hoīes sꝫ dr̄ites in q̄ntitate. ḡ ibi nō est determiatio ad maximū ⁊ ad mīmū. Dicendū ꝙ q̄ntitas in spē hūana hꝫ determiationē ad maximū ⁊ ad mīmū q̄uis inter illa q̄dā plus accedāt ad maximū. ⁊ aliq plus ad mīmū. ſꝫ nō pt aliq̄s hō abūdare in illa quātitate ſm quā sumit maximū in illa spē. nec deficere in illa ſm quā sumitur minimū in illa specie. licet ille quātitates sint nobis ignote

Ar. Oportet potentiā actiuā excedere ipm patiēs ḡ opꝫ potentiā portatiuā sortis excedere resistētiā ipius pōderis. qꝛ a ꝓportōe eq̄litatis nō est actio Ult ḡ excedit in indiuisibili vel in diuisibili. nō pmū. qꝛ in indiuisibili nō pt fieri excessus. ḡ scdm ⁊ p ꝯn̄s poterit aliq̄d addi qd̄ est ꝯ dicta ¶ Dōm ꝙ potētia sortis excedit. sed talis excessus est in aliq̄ indiuisibili phisice. ⁊ iō etiam phisice nō pt aliq̄d addi ad pōdus. ˈals nō portaret. q̄a si aliq̄d adderet tūc nō fuisset determiatus ad pmū pōdus sicut ad maximū qd̄ tn̄ supponit Et si dicat. indiuisibile nō facit excessuꝫ. Dōꝫ ꝙ indiuisibile facit excessuꝫ phisice ſꝫ nō mathematice. i. ſm rē. q̄uis nō ſm diuisibilitatē q̄ntitatiuā. Et silr pt itelligi de ꝟtutibꝫ passiuis. qꝛ virtus passiua ē detmiata ad mīmū a q̄ pt pati. sicut visus nō pt pati a q̄cūq̄ ꝑuo colore. nec auditus a q̄cūq̄ paruo sono

Ar. Dato maximo homine adhuc pt dari maior. ḡ entia naturalia nō erūt determiata ad maximū ⁊ ad mīmū. Añs ꝓbatur. qꝛ dato maxīo homie pt corpus humanū rarefieri. ⁊ sic fieri maius. ¶ Dicendū ꝙ hō vel q̄cunq̄ res naturalis pt capi duplr. vno modo ſm ꝙ hꝫ subam ꝑmanēdi in natura. ⁊ sic nō pt dato maximo hoīe corpus humanū rarefieri. qꝛ non maneret suba nature. ſꝫ ꝑ talē innaturalē rarefactōeꝫ corrūpet Alio modo accipit hō vl alia res natural ſm ꝙ disponit ad corruptōem et sic dato maxīo in re naturali adhuc res natural pt vlterius rarefieri ⁊ disponi ad corruptiōeꝫ. ⁊ iō bn̄ dicebatur ꝙ res naturales. i. res ſm ꝙ hn̄t aliquā naturā nō pn̄t in infinitū augmētari. qꝛ natura in illis rebꝫ corrumperet.

Ar. Intellectus humanus est ens naturale. ⁊ tn̄ nō ē determinatus ad maximū ⁊ minimū Assumptū ꝓ pma pte pꝫ. qꝛ est ens in materia. ḡ naturale ¶ Dōm ad pmā ptē assumpti ꝙ intellectus nō est ens naturale. ſꝫ supnaturalē. qꝛ nō depēdet intellectus hūanus ex materia in esse ⁊ ꝯseruari sicut forme naturales. nec etiā acq̄rit virtute naturali effectie. sed solū dispositie. Ad scdam ptē assumpti dōm. ꝙ intellectus etiā q̄dammō est determinatus ad maximū ⁊ ad minimū. qꝛ maximū intelligibile est q̄dditas rei natural q̄ est suū obiectuꝫ qd̄ ꝑfectissime cognoscit. ⁊ minimū intelligibile est ipa materia q̄ ꝯgnoscitur semꝑ ꝑ analogiā ad formā

Ar. Motus ⁊ tp̄s sꝫ entia naturalia. ⁊ tn̄ durant in infinitū. Mꝫ āt sint entia naturalia pꝫ. q̄a sꝫ passiones entiū naturaliū ¶ Dōm ꝙ motus ⁊ tp̄s pn̄t duplr capi. vno modo q̄ntū ad id qd̄ actu inuenit in ipis. et sic sꝫ finita ⁊ determiata ad maximū. Alio modo capiunt quātū ad id qd̄ potētia ⁊ successione in eis repit. ⁊ sic sꝫ infinita qꝛ tp̄s pt durare ſm successionē in infinitū. silr et motus. vnūqd̄q̄ aūt dꝫ denoīari ab illo qd̄ est in actu. vt dr̄ secūdo huius. ⁊ sic simplr dōm est ꝙ sint entia finita

Ar. Aresto. dt in scdo de aīa. ꝙ ignis crescit in infinitū apposito ꝯbustibili. sed ignis est ens naturale. ergo entia naturalia non sꝫ determiata ad maximū ¶ Dōm ꝙ Aresto. loq̄tur ibi cōditionalit. ⁊ sicut añs illius ꝯditionalis est impossibile sic ⁊ ꝯn̄s. Dicit em̄ sic. ꝙ si igni apponātur infinita cōbustibilia tūc in infinitū augebit. sed impossibile est apponere infinita cōbustibilia. q̄a si q̄ttuor elemēta ⁊ mixta essent cōuersa in ignē tūc nō eēnt plura ignibilia. Scdo dōm ꝙ Arestꝫ. in illa autoritate loquit ꝯparatiue. ꝯparando scꝫ ignē ad aīata. qꝛ in aīatis est determiatio ad maximū ⁊ ad mīmū ex pte forme. qꝛ forma in aīatis nō pt informare quācunq̄ materiam. sed ignis nō ē sic determiatus ex pte forme. qꝛ forma ignis inq̄ntū ignis pt quācūq̄ materiā informare siue magnā siue ꝑuā. vt latius dr̄ in scdo de aīa Et qn̄ q̄rit. vtꝝ dato maxīo igne posset addi stuppa vel lignū. Dōm ꝙ questio p̄supponit falsum. qꝛ dato maximo igne nō esset stuppa ignibilis. Uel posset dici ꝙ dato maximo igne si in vna pte adderet aliq̄d quocūq̄ mō. tūc in alia pte fieret condensatio et sic maneret quātitas ignis. que pus fuit

Omnes igit ꝯtraria pncipia faciūt ⁊ dicētes. ꝙ vnū sit om̄e ⁊ vnū imobile. Permenides em̄ calidū ⁊ frigidū pncipia facit Hec āt appellat ignē ⁊ terrā. Et q̄dam rarū ⁊ densum. Et Democritus firmū ⁊ inane. Quoꝝ aliud q̄dem sicut q̄d est. aliud aūt sicut qd̄ nō est esse dr̄ Adhuc positōe ⁊ figura ⁊ ordine. Hec aūt genera cōtrarioꝝ sunt Positione sursum ⁊ deorsum. ante ⁊ retro. Figura angulus. rectū circulatum. Qꝛ q̄dem igitur cōtraria quodammodo omnes faciunt principia manifestum est

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-83/0033
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG